

สร้าง “ทักษะ” ให้ผู้เรียน
พร้อมสู่ศตวรรษที่ 21
ปีที่ 4 ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555

School in focus

เรียนสนุก • บันดาลใจ • ใฝ่เรียนรู้

สร้าง “ทักษะ” ให้ผู้เรียน
พร้อมสู่ศตวรรษที่ 21



ฉลาดที่ สนุกที่ เป็นที่



1

รู้คณิต คิดเป็น

1 ชุด 31 เล่ม



รู้วิทย์ คิดเป็น

1 ชุด 38 เล่ม



เส้นทางเศรษฐีน้อย

1 ชุด 8 เล่ม



4 The Story

การศึกษาในศตวรรษที่ 21
แนวทางการสร้างนักเรียนพันธุ์ใหม่

6 Look Forward

งานสำคัญของการศึกษาไทย
สร้าง 'ทักษะ' ให้ผู้เรียนพร้อมสู่
ศตวรรษที่ 21

8 Proud School

10 Idol Teacher

12 Inside Society

13 The Answer

14 Good Idea

16 What's Hot?

18 ACT Inspire

20 Hi...High Tech

22 Relaxing Mind



Editor's Note

โลกในศตวรรษที่ 21 เปลี่ยนโฉมหน้าไปอย่างรวดเร็ว เพราะความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้โลกแห่งการเรียนรู้เปิดกว้างและง่ายต่อการเข้าถึง ขณะเดียวกันตลาดแรงงานก็ต้องการเด็กที่มีความคิดสร้างสรรค์ใหม่ๆ มีความเป็นเลิศทั้งวิชาการและเติมเปี่ยมด้วยทักษะในการดำเนินชีวิตและการทำงาน พร้อมที่จะเรียนรู้และรู้เท่าทันโลกที่เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา

School in focus ฉบับนี้ได้สังเกตเห็นความสำคัญของการเร่งพัฒนา "ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21" ให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนเพื่อให้เด็ก ๆ มีความพร้อมที่จะก้าวสู่โลกแห่งการทำงานในอนาคต ซึ่งพวกเราที่อยู่ในแวดวงการศึกษาควรจะเร่งมือและร่วมกันพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ให้เด็ก ๆ สามารถต่อยอดความรู้ได้ด้วยตนเอง พร้อมพัฒนาทักษะต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับการใช้ชีวิตอย่างมีคุณภาพและมีความสุขในศตวรรษที่ 21 นี้

ตะวัน เทวอักษร

กรรมการผู้อำนวยการ

บริษัท อักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด



School in focus

จัดทำโดย



ร่วมพัฒนาสังคมแห่งการศึกษาโดย
บริษัท อักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด
142 ถนนตะนาว เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200
โทรศัพท์ 0 2622 2999
โทรสาร 0 2622 2600
อีเมล : sif@aksorn.com
เว็บไซต์ : www.aksorn.com
facebook : www.facebook.com/aksornACT

เจ้าของ บริษัท อักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด
ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ ผศ.สุพล เทวอักษร
ที่ปรึกษาบรรณาธิการ ตะวัน เทวอักษร,
อ.เอกรินทร์ สีมหาศาล, เพ็ญพิศ ชมพูศรี,
วราธร เทวอักษร, อภิวัฒน์ รัชชานัน
บรรณาธิการบริหาร วสันต์ สว่างศรีงาม
กองบรรณาธิการ กอบกุล ดวงมณี, วิไลพร หงษ์เงิน,
ชลดา พรหมชาติสุนทร

จัดทำโดย

ฝ่ายประชาสัมพันธ์ บริษัท อักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด
ออกแบบรูปเล่มโดย บริษัท เวิร์ก อาร์ท กิลด์ จำกัด
จัดพิมพ์โดย บริษัท คอมพิวเตอร์ จำกัด
โทร. 0 2368 2942-7



การศึกษาในศตวรรษที่ 21

แนวทางการสร้างนักเรียนพันธุ์ใหม่

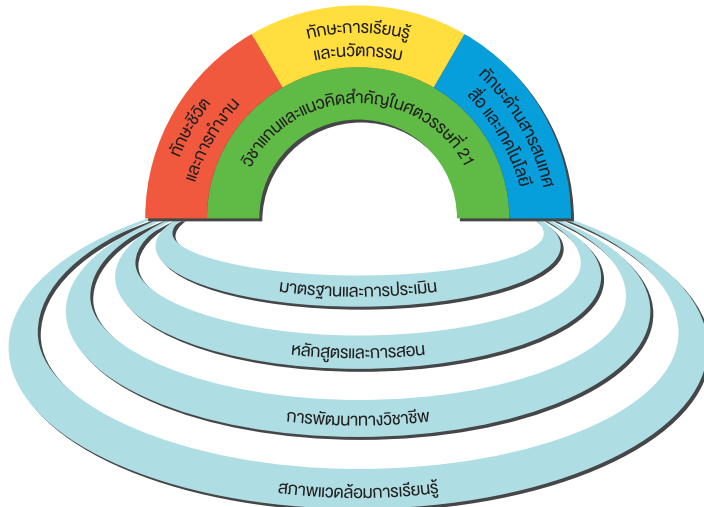
โลกในศตวรรษที่ 21 ถือเป็นช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมีความแตกต่างจากศตวรรษที่ 19 และ 20 อย่างสิ้นเชิง เศรษฐกิจอุตสาหกรรมในอดีต ได้ถูกแทนที่ด้วยเศรษฐกิจและบริการที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล ความรู้ และนวัตกรรม และไม่ว่าจะหันไปทางใด ก็จะมีการนำเทคโนโลยีไปใช้ในการเพิ่มผลผลิต แทนการใช้แรงงานแบบเดิม

จากสถานการณ์นี้สะท้อนให้เห็นว่าคนที่ประสบความสำเร็จได้จะต้องมีทักษะในการเผชิญกับโลกที่ซับซ้อนขึ้น แต่ปัจจุบันระบบการศึกษาของรัฐยังไม่ได้ส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณสมบัติดังกล่าว จึงทำให้เกิดคำถามขึ้นว่า แล้วการศึกษาแบบใดที่จะสามารถสร้างนักเรียนพันธุ์ใหม่ให้มีความพร้อมสำหรับการดำเนินชีวิตในอนาคต จากคำถามนี้เองได้นำไปสู่การสร้างกรอบความ

คิดใหม่ด้านการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นความร่วมมือของหลายฝ่าย ได้แก่ องค์กรด้านการศึกษา ภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน โดยเนื้อหาสาระของกรอบความคิดนี้มองว่านักเรียนพันธุ์ใหม่จะต้องเป็นผู้ที่มีทักษะที่เรียกว่า “ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21” ซึ่งสามารถแบ่งได้กว้างๆ เป็น 3 ด้าน คือ ทักษะชีวิตและการทำงาน ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม และทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี

เมื่อองค์ประกอบทุกอย่างถูกดำเนินการอย่างเหมาะสม เราอาจสรุปได้ว่า นักเรียนพันธุ์ใหม่ คือ นักเรียนที่มีความโดดเด่นทั้งในเนื้อหาวิชาการและทักษะในการดำเนินชีวิต สามารถรับมือกับปัญหา และการเปลี่ยนแปลงได้อย่างชาญฉลาด

กรอบความคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21



แหล่งอ้างอิง : www.p21.org

ทักษะชีวิตและการทำงาน

ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงต่อวงการธุรกิจและการทำงานอย่างมาก ส่งผลให้ความเชื่อที่ว่านักเรียนที่เรียนหนังสือเก่งจะประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานไม่เป็นความจริงอีกต่อไป นักเรียนพันธุ์ใหม่ในศตวรรษที่ 21 ถูกคาดหวังจากสังคมและนายจ้างให้มีทักษะที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้แก้ปัญหาในการทำงานและชีวิตประจำวันด้วย คือ จะต้องเป็นผู้มีความยืดหยุ่นและมีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ สามารถทำงานและเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มีความเป็นผู้นำ สร้างผลงานของตัวเองได้และรับผิดชอบต่อผลงานที่เกิดขึ้น รวมทั้งสามารถทำงานร่วมกับคนจากวัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่หลากหลายได้

ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม

เมื่อโลกเต็มไปด้วยข้อมูลและข่าวสารองค์ความรู้ใหม่ๆ จึงเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา นักเรียนพันธุ์ใหม่จะต้องมีทักษะที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อเป็นคนทันโลก ตัวอย่างเช่น การรู้จักคิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดอย่างเป็นเหตุเป็นผล เป็นระบบ เพื่อให้มองเห็นภาพรวมและนำไปสู่การแก้ไขปัญหา รวมทั้งมีทักษะในการสื่อสารและการร่วมมือกับผู้อื่น และรู้จักคิดอย่างสร้างสรรค์หรือปรับเปลี่ยนมุมมองในการคิดเพื่อนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ

ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี

ในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลความรู้ที่มีอยู่อย่างมากมาย นักเรียนพันธุ์ใหม่จำเป็นจะต้องมีทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและ



การสื่อสาร เพื่อให้สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูล ประเมินข้อมูล และนำข้อมูลไปใช้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ยังจะต้องสามารถใช้เครื่องมือที่เหมาะสมในการสร้างสื่อด้วยตนเอง รวมทั้งสามารถวิเคราะห์วัตถุประสงค์ของสื่อต่างๆ ที่มีอยู่อย่างหลากหลาย เช่น สิ่งพิมพ์ ออดิโอ วิดีโอ มัลติมีเดีย เว็บไซต์ เพื่อให้รู้เท่าทันสื่อ และเลือกคัดกรองเฉพาะข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการตัดสินใจของตนเอง

ตามกรอบความคิดด้านการศึกษาในศตวรรษที่ 21 การสร้างนักเรียนพันธุ์ใหม่จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีการพัฒนาระบบสนับสนุนการศึกษาให้ทันสมัยและเหมาะสมกับการสอนและการเรียนรู้ เช่น การปรับเปลี่ยนมาตรฐานและเครื่องมือประเมินหลักสูตรและวิธีการสอน การพัฒนาทางวิชาชีพ และสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ โดยในแง่ของการพัฒนาทางวิชาชีพถือเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดในการเปลี่ยนแปลง ซึ่งภาครัฐจะต้องเข้ามามีบทบาทสำคัญ เช่น จัดการฝึกอบรมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ในเชิงลึกให้แก่ครูทุกคน

เมื่อองค์ประกอบทุกอย่างถูกดำเนินการอย่างเหมาะสม เราอาจสรุปได้ว่า นักเรียนพันธุ์ใหม่ คือ นักเรียนที่มีความโดดเด่นทั้งในเนื้อหาวิชาการและทักษะในการดำเนินชีวิต สามารถรับมือกับปัญหาและการเปลี่ยนแปลงได้อย่างชาญฉลาด ถือเป็นพลเมืองหรือแรงงานในอนาคตที่สังคมต้องการ และเป็นผลลัพธ์ที่สำคัญของการดำเนินการตามกรอบความคิดด้านการศึกษาในศตวรรษที่ 21

งานสำคัญของการศึกษาไทย

สร้าง ‘ทักษะ’ ให้ผู้เรียนพร้อมสู่ศตวรรษที่ 21



ศ.อ.อ. วิจารย์ วนิช

สถานการณ์ของโลกยุคปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปสู่การนำวิทยาการและเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาช่วยอำนวยความสะดวกแก่มนุษย์ ทุกซอกทุกมุมบนโลกกลายเป็นแหล่งเก็บรวบรวมองค์ความรู้ขนาดใหญ่ ที่หากสนใจอยากรู้ก็สามารถค้นหาได้ผ่านทางอินเทอร์เน็ต ขอเพียงแค่คลิก! นั่นเพราะโลกของเราเริ่มเดินไปสู่ศตวรรษที่ 21 ศตวรรษที่ ‘ความรู้’ หาได้ง่ายดาย แต่การพัฒนาให้มนุษย์มี ‘ทักษะ’ เป็นนัยสำคัญยิ่งกว่า

การศึกษาจึงเป็นบันไดขั้นพื้นฐานที่จะนำพาเด็กไทยก้าวไปสู่ศตวรรษที่ 21 ได้อย่างเต็มภาคภูมิ ซึ่ง ศ.นพ.วิจารย์ พานิช นายกสภามหาวิทยาลัยมหิดล ประธานกรรมการมูลนิธิสถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม (สคส.) และรองประธานกรรมการมูลนิธิสยามกัมมาจล ผู้เขียนหนังสือ ‘วิถีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ ในศตวรรษที่ 21’ พร้อมด้วย นพ.ประเสริฐ ผลิตผลการพิมพ์ เลขาธิการมูลนิธิสืดศรี-สฤษดิ์วงศ์ และ นพ.สมศักดิ์ ชุณหรัศมิ์ เลขาธิการมูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติได้ร่วมแลกเปลี่ยนมุมมองเรื่องการศึกษาไทยกับการสร้างทักษะการเรียนรู้แบบใหม่ในศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills)

ศ.นพ.วิจารย์ กล่าวว่าในศตวรรษที่ 21 นั้น การศึกษาไทยจะต้องปรับเปลี่ยน

ความเชื่อเรื่องการถ่ายทอดความรู้ไปสู่ผู้เรียน จากที่เคยป้อนความรู้ใส่ลูกศิษย์เพียงอย่างเดียว ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำกันมาตลอดในศตวรรษที่ 20 ไปสู่การส่งเสริมให้ผู้เรียนนั้นได้รู้จักที่จะคิดและใฝ่หาวิธีที่จะออกไปหาคำตอบ และในทฤษฎีปิรามิดแห่งการเรียนรู้ (Learning pyramid) นั้น โครงสร้างของปิรามิดระบุไว้ชัดเจนว่าการเรียนเพื่อให้ประสบผลสำเร็จ จะต้องมีการแลกเปลี่ยนพูดคุยกัน (Discussion) มีการทดลองปฏิบัติ (Practice doing) และสอนผู้อื่นได้ (Teaching) ตรงนี้เป็นหัวใจสำคัญ

แต่ที่ผ่านมานั้นการศึกษาไทยหรือแม้แต่วงการการศึกษาอื่นๆ ทั่วโลก ยังไม่ประสบผลสำเร็จ เพราะยังยึดติดอยู่กับยอดปิรามิด คือ การถ่ายทอดความรู้ป้อนสู่ผู้เรียน ซึ่งไม่ใช่เรื่องผิด แต่ไม่เหมาะกับการสอนใน





U.W. ประเสริฐ พลิตพลการพิบูลย์



U.W. สมศักดิ์ สุขทรภักดิ์

ศตวรรษที่ 21 ที่ไม่ได้เน้นที่ความรู้ แต่เน้นที่ทักษะ (Skill) การเรียนจึงต้องทำให้เด็กรู้สึกท้าทาย มีกิจกรรมให้ทำ เรียกว่าเป็นการเรียนแบบ Action คือ วิ่งออกไปหาความรู้ ซึ่งจะทำให้เด็กไม่เบื่อหน่าย แต่เวลานี้การศึกษาไทยยังเดินไปไม่ถึงจุดนั้น

“การเรียนในศตวรรษที่ 21 ‘ครู’ จะมีบทบาทสำคัญยิ่งกว่าเดิมแต่ไม่ใช่ในฐานะผู้สอน แต่ในฐานะผู้ฝึกให้เด็กได้เกิดทักษะที่จำเป็น ซึ่งผมมองว่าครูต้องเปลี่ยนความคิดต้องละทิ้งความยึดมั่นถือมั่นในเนื้อหาวิชาว่าถูกที่สุด แล้วปรับตัวมาสู่การเป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้ ตั้งคำถาม เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิดและลงมือปฏิบัติ เพราะการลงมือทำจะช่วยสนับสนุนให้เด็กได้เกิดทักษะการเรียนรู้ (Learning skill) โดยอาจจะอยู่ในรูปแบบของโครงงาน เพื่อให้เด็กสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้กับชีวิตตนเอง และครูต้องไม่ตอบคำถามของเด็กในทันที ไม่ดูดว่ากล่าวหากคำตอบนั้นไม่ถูกต้อง เพราะจะเป็นการทำร้ายเด็กในภายหลัง แต่ควรใช้วิธีการตั้งคำถามไปเรื่อยๆ เพื่อนำไปสู่การลงมือค้นหาคำตอบที่ออกมาจากความคิดภายในตัวของเด็กเอง” ศ.นพ.วิจารณ์ กล่าว

สอดคล้องกับ นพ.ประเสริฐ ซึ่งระบุว่า ในศตวรรษที่ 21 ครูจะต้องมีวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม โดยให้เด็กวิ่งออกไปหาคำตอบ ไม่ใช่บอกคำตอบและมานั่งท่องจำ

เหมือนที่ผ่านมา โดยครูอาจจะต้องมีตัวช่วย นั่นคือคู่มือการสอน... “คู่มือครูในศตวรรษที่ 21 ควรจะเป็นคู่มือที่ช่วยแนะนำแนวทางการสอนที่เหมาะสม เช่น ในคู่มืออาจจะช่วยบอกครูได้ว่าแหล่งเรียนรู้ในจังหวัดมีอะไรบ้าง เพื่อที่ครูจะได้คิดวิธีที่จะบอกให้เด็กออกไปหาคำตอบ ซึ่งเด็ก 10 คน ก็จะได้มา 10 คำตอบ ครูสามารถให้เด็กทุกคนมาพูดคุยแลกเปลี่ยนกัน เพื่อสรุปมาเป็นคำตอบที่เห็นร่วมกัน และเป็นคำตอบของเขาเอง”

วิธีการสอนในลักษณะนี้นอกจากจะช่วยส่งเสริมให้เด็กได้ทักษะการเรียนรู้ ยังทำให้เด็กมีประสบการณ์เกิดเป็นทักษะชีวิต (Life skill) ซึ่งการมีทักษะชีวิตที่ดียังช่วยให้เด็กรู้จักที่จะแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้

นพ.สมศักดิ์ มองว่า การจะเปลี่ยนแปลงการศึกษาไปสู่ศตวรรษที่ 21 นั้น ต้องไม่ปล่อยให้เป็นไปตามยถากรรม แต่เราต้องเริ่มสร้างครูที่กล้าลอง กล้าทำ มีแนวคิดเดียวกันให้เกิดเป็นหนึ่งขึ้นมา ก็จะนำไปสู่ความเปลี่ยนแปลง และไม่จำเป็นต้องไปเริ่มที่กระทรวงศึกษาธิการ แต่มองว่าความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นได้มากมาย อาจจะเริ่มจากคนไม่กี่คน หรือกลุ่มคนเล็กๆ ที่มีเป้าหมายเดียวกัน... “ผมคาดหวังว่าจะมีผู้บริหาร ครู และโรงเรียนที่มีแนวคิดเดียวกัน มาร่วมเป็นภาคีเครือข่ายหาทางขยายต่อยอดความคิด บนความเชื่อว่าจะต้องรอใคร

เป็นผู้นำ อาจจะเริ่มจากข้างล่างหรือตรงกลาง ไปก่อนภายใต้เป้าหมายเดียวกัน”

ศ.นพ.วิจารณ์ กล่าวเสริมว่า ปัจจุบันเด็กไทยจำนวนไม่น้อยต้องเผชิญกับปัญหาครอบครัว หลายคนไม่ได้อยู่กับพ่อแม่ และดูเหมือนว่าเด็กกลุ่มนี้จะเพิ่มจำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ และมีความรู้สึกติดลบมาจากบ้าน บางคนหลงผิด คำถามคือ มีแนวทางใดที่จะช่วยให้เด็กไม่ตกทางชีวิต? “ผมมองว่านี่คือสูตรของการเรียนทักษะชีวิต ที่โรงเรียนครู และวงการการศึกษาควรใช้วิถีถูกต้องนี้ให้เป็นโอกาสในการที่จะพัฒนาการเรียนรู้ทักษะชีวิตให้กับเด็ก แม้ทักษะการศึกษาในศตวรรษที่ 21 อาจเป็นเรื่องใหญ่ แต่ไม่ใช่เรื่องที่ไม่ได้ เพราะอยู่ในกระบวนการเรียน เพียงแต่ต้องอาศัยการปฏิบัติเท่านั้น”

การจะทำให้ผู้เรียนมีทักษะพร้อมก้าวสู่ศตวรรษที่ 21 จึงเป็นเรื่องของทุกคนในสังคม จะยกให้ใครกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งรับผิดชอบไม่ได้ ทว่าผู้ปกครอง หน่วยงาน ตลอดจนองค์กรต่างๆ ควรมาร่วมเป็นภาคีเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนเรื่องดังกล่าว โดยเวลานี้มีหลายโรงเรียนทั้งจากเขตพื้นที่การศึกษา เทศบาล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ตื่นตัวและจัดการศึกษาตามแนวทางศตวรรษที่ 21 ซึ่งในอนาคตตัวอย่างดังเหล่านี้จะมีส่วนที่มาร่วมสะท้อนผลเพื่อเป็นแรงกระตุ้นให้สังคมตื่นตัวต่อไป ๕



โรงเรียนเลิศหล้า กับ หลักสูตร ครู และสื่อการเรียนการสอน

3 กลไกหลักขับเคลื่อนให้เด็กไทยมีคุณภาพ

โรงเรียนเปรียบเสมือนบ้านอีกหลังที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของเด็ก ซึ่งแต่ละโรงเรียนก็จะมีแนวทางในการสอนแตกต่างกันออกไป **โรงเรียนเลิศหล้า ถนนกาญจนาภิเษก** ถือเป็นโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนเอกชน โครงการ English Program ที่ได้รับการยกย่องจากกระทรวงศึกษาธิการให้เป็น ‘โรงเรียนต้นแบบ’ ของการศึกษาคุณภาพในกลุ่มโรงเรียนเอกชน โดย **อาจารย์อัชฌา เสียงหลาย** ผู้อำนวยการโรงเรียน เล่าให้ฟังถึงแนวทางการพัฒนาคุณภาพของเด็กว่า “โรงเรียนจะเน้นการใช้ 3 กลไกหลัก คือ หลักสูตร ครู และสื่อการเรียนการสอน”



โรงเรียนมีหนังสือเสริมการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อให้เด็กใช้เป็นแหล่งค้นคว้าหาความรู้ ซึ่งสื่อเสริมความรู้ จะทำให้เด็กๆ เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้สึกสนุกที่จะเรียน และเข้าใจบทเรียนมากยิ่งขึ้น



อ. อิชญา เสี่ยงหลาย

หลักสูตร โรงเรียนใช้หลักสูตรของประเทศไทยที่เน้น Information Base ควบคู่ไปกับหลักสูตรของประเทศแคนาดา ที่เน้น Practical Base เป็นการใช้กระบวนการการสอนที่หลากหลายเพื่อให้เด็กมีความคิดรวบยอดในสิ่งที่เรียนจนสามารถคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ได้

“เด็กจะต้องเห็นภาพ (Visual) เกี่ยวกับเรื่องที่เขาศึกษาอย่างลึกซึ้งตั้งแต่ต้นจนจบ และอีกขั้นหนึ่ง คือเด็กจะต้องสามารถนำเสนอ (Present) ในสิ่งที่เรียนได้”

ครู เป็นผู้มีความสำคัญในการสร้างการเรียนรู้ที่น่าสนใจ โดยโรงเรียนจะเน้นให้ครูผู้สอนมีความเชี่ยวชาญและแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอน นอกจากนี้ ครูยังได้รับการอบรมและต้องฝึกฝนตัวเองเพื่อให้มีเทคนิคในการสอนที่สามารถจูงใจให้เด็กสนใจในเนื้อหา มีทักษะในการคิด วิเคราะห์ และสังเคราะห์ โดยครูจะต้องรู้ว่าเด็กมีพื้นฐานในเรื่องที่จะสอนมากน้อยแค่ไหน สิ่ง que เด็กต้องรู้มีอะไรบ้าง และครูจะต้องทำให้เด็กเกิดความมั่นใจในการตอบคำถามในห้องเรียน และสนุกที่จะศึกษาหาความรู้ในห้องเรียน

สื่อการเรียนการสอน ในส่วนของสื่อหลัก คือ หนังสือเรียน โรงเรียนจะใช้

หนังสือเรียนทั้งของไทยและต่างประเทศ โดยพิจารณาเลือกให้สอดคล้องกับหลักสูตร นอกจากนี้ ทางโรงเรียนก็ยังได้สนับสนุนหนังสือเสริมการเรียนรู้ต่างๆ ในห้องสมุด ห้องวิทยาศาสตร์ และห้องนวัตกรรม เป็นต้น โรงเรียนจะจัดสื่อเสริมการเรียนรู้ตามคำแนะนำของครู เพื่อให้เด็กใช้เป็นแหล่งค้นคว้าหาความรู้ ซึ่งสื่อเสริมความรู้จะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้สึกสนุกที่จะเรียน และเข้าใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น

การใช้กลไกดังกล่าวช่วยให้โรงเรียนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังจะเห็นได้จากเมื่อเร็วๆ นี้ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คือ ด.ญ.ณัฐนิชา กาญจนพิทักษ์ และ ด.ญ.ณิมาดา เนียมนามธรรม ภายใต้การดูแลของคุณครูณภาพร กุหลาบแก้ว ได้รับรางวัลเหรียญเงินจากการแข่งขันวิทยาศาสตร์ระดับประเทศ ปี 2554 จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กระทรวงศึกษาธิการ โดยคุณครูณภาพรเล่าถึงการเตรียมการสอนของตนเองว่า

“ทุกวันนี้ไม่เคยหยุดที่จะอ่าน อ่านเพื่อถามตัวเอง เช่น วันนี้เราจะสอนเรื่องนี้ เด็กจะถามอะไรบ้าง จะนึก และเตรียมคำตอบไว้ทุกครั้ง เพราะเด็กที่ทุกคนถูกฝึกให้ ‘กล้าถาม’

และ ‘กล้าตอบ’ ดังนั้น จึงต้องไม่มีคำถามที่เราตอบไม่ได้”

นอกจากจะส่งเสริมให้นักเรียนของตนเองประสบความสำเร็จแล้ว โรงเรียนยังมีโครงการที่ช่วยเหลือโรงเรียนอื่นๆ ที่มีความพร้อมน้อยกว่า เริ่มต้นจากโครงการที่เรียกว่า ‘Small Talk’ เพื่อส่งเสริมให้เด็กพูดภาษาอังกฤษนอกห้องเรียน ต่อมาก็ขยายเป็น ‘Buddy Small Talk’ เพื่อชักชวนให้เพื่อนๆ ที่ไม่ยอมพูดภาษาอังกฤษหัดพูดด้วยกัน ซึ่งทางโรงเรียนก็จะให้เป็นคู่บอกร่วมเพื่อแลกเปลี่ยนรางวัล จนในปีล่าสุดโครงการนี้ก็ได้ออกเป็น ‘Community Buddy Small Talk’ ให้เด็กๆ ได้วางแผนกับครูว่าจะสอนเพื่อนโรงเรียนอื่นอย่างไร โดยเด็กๆ จะทำสื่อหนังสือแจกเพื่อนๆ เองด้วย ถือเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จของหลักสูตรที่เด็กสามารถนำเสนอในสิ่งที่เรียนได้ และยิ่งกว่านั้นยังเป็นโครงการที่ช่วยสร้างนิสัยเอื้ออาทรต่อผู้อื่นด้วย

เมื่อกลไกทั้ง 3 ได้แก่ หลักสูตร ครู และ สื่อการเรียนการสอน ถูกพัฒนาอย่างสมดุล ก็จะทำให้เกิดแรงขับเคลื่อนที่ช่วยผลักดันให้เด็กไทยก้าวไปข้างหน้าอย่างมีคุณภาพ เป็นเด็กเก่งที่รักการเรียนรู้ และเป็นเด็กดีที่รู้จักแบ่งปัน 🌟



สอนอย่างถึงเครื่อง เรียนอย่างมีรสชาติ

ในช่วงโมงพักหรรรมกับครูนวลจันทร์ ศรีโสธร

ปัจจุบันไม่ว่าจะเปิดโทรทัศน์ไปช่องไหน ก็จะมีรายการว่าด้วย ‘การทำอาหาร’ ให้เลือกชมเกือบตลอดทั้งสัปดาห์ โดยเฉพาะรายการที่ดูจะมีแฟนประจำเหนียวแน่นที่สุด เห็นจะเป็นรายการแข่งทำอาหาร ‘เชฟกระทะเหล็ก’ ซึ่งหนึ่งในกลุ่มผู้ชมนั้นเป็นลูกศิษย์ลูกหาของครูนวลจันทร์ ศรีโสธร ครูสอนวิชาหรรรมแห่งโรงเรียนวัดน้อยนพคุณด้วย



อย่างไรก็ตาม แม้ว่าเด็กๆ จะชื่นชอบรายการแข่งทำอาหารชื่อดังเพียงใด ทว่าพอถึงช่วงโมงเรียนวิชาหรรรมที่ครูนวลจันทร์ต้องสอนให้เด็กลงมือจับตะหลิว หัวกระทะ ทำอาหารจริงๆ เด็กกลับไม่สนใจมากนัก แม้กระทั่งไปงานที่ครูแจก เด็กๆ ก็กลับเอาไปวาดเล่น ครูนวลจันทร์จึงคิดว่าถึงเวลาต้องปรับเปลี่ยนวิธีการสอนวิชานี้แล้ว ด้วยการสร้างสีสันให้กับช่วงโมงเรียนโดยใช้สื่อต่างๆ อย่างสื่อมัลติมีเดีย มาดึงดูดความสนใจของเด็ก นั่นจึงจะเหมาะสมสำหรับการสอนเด็กในยุคนี้นั่น

“ตัดสินใจลองเอารายการโทรทัศน์ที่น่าสนใจ อย่างรายการเชฟกระทะเหล็ก กบนอกกะลา มาเปิดในชั้นเรียน ปรากฏว่าจากที่เด็กเคยคุยกันในห้องเรียนไม่สนใจสิ่งที่ครูสอน ก็เปลี่ยนเป็นกระตือรือร้นขึ้นมา ในเวลาเดียวกันเรายังถือโอกาสสอดแทรกให้นักเรียนเห็นความสำคัญของอาหารด้วย เช่น จะสอนเด็กทำผัดไทย ก็ให้เด็กดูรายการ



ความรู้ที่ว่า 5 อย่างอาหาร 5 หมู่ นั้น เด็กๆ สามารถ
สืบค้นจากแหล่งความรู้ไหนก็ได้ แต่สิ่งที่ครูต้องเติมเต็ม
คือ การสอนในสิ่งที่เด็กสามารถนำไปต่อยอดในชีวิต
ประจำวันได้ด้วย

กบนอกกะลาตอนหนึ่งซึ่งพาไปดูวิธีการทำเส้นผัดไทย เด็กๆ จะได้ว่า
กว่าจะได้อาหารแต่ละอย่างมาไม่ใช่ง่ายๆ เขาจะได้เห็นคุณค่าและใส่ใจ
กับเรื่องโภชนาการ

เรายังใช้รายการเหล่านี้เป็นตัวอย่างชี้ให้เด็กเห็นว่า อาชีพทำอาหาร
นี้ ถ้าเก่งจริง มีประสบการณ์ ได้เป็นเชฟ ก็มีเงินเดือนสูงไม่แพ้อาชีพ
อื่นๆ ทั้งนี้เพราะเด็กส่วนใหญ่ของโรงเรียนนี้ ไม่ใช่เด็กเก่ง ไม่ได้เรียน
ต่อมหาวิทยาลัยทุกคน ชำนาญมาจากครอบครัวที่แตกแยก จึงอยากให้
เด็กมีฝีมือติดตัวไปประกอบอาชีพได้”

ระยะหลังครูนวนจันทร์ไม่แจกใบงานอีกต่อไป แต่สนับสนุนให้
นักเรียนสืบค้นส่วนผสม และวิธีการปรุงอาหารแต่ละประเภทกันเอง
ทางอินเทอร์เน็ต “สมัยก่อนเราเอารูปอาหารมาให้เด็กดู เด็กจะไม่
สนใจ เลยเปลี่ยนมาเปิดเว็บไซต์ให้เด็กดู โดยเลือกเว็บไซต์ที่น่าสนใจ
เด็กเห็นแล้วตื่นตาตื่นใจ กระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ อย่างการสอนทำ
ผัดไทย ครูจะให้เด็กเรียนไปค้นหาสูตรผัดไทยตามเว็บไซต์ต่างๆ แล้วจด
ส่วนผสม วิธีการทำมาเพื่อฝึกฝนเป็นสูตรผัดไทยของกลุ่มตัวเอง
พอนักเรียนทำอาหารเสร็จ ต้องมีการชิมอาหาร ก็จะเชิญชวนแม่ค้าใน
โรงอาหารหรือตัวครูเองมาเป็นกรรมการตัดสิน กลุ่มไหนที่อาหารของ
เขาชนะเลิศ เด็กๆ ก็จะเกิดความภูมิใจ มีทัศนคติที่ดีมากขึ้นต่อวิชานี้”

ครูนวนจันทร์ย้ำว่าหัวใจของการเรียนวิชาคหกรรมนั้นต้องให้เด็ก
ลงมือปฏิบัติจริง เด็กจะได้เรียนรู้แล้วนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ เด็ก
บางคนเรียนไม่เก่ง ไม่ชอบเรียนทฤษฎี แต่พอลงมือปฏิบัติ เด็กกลับ

ชอบและทำได้ดีกว่าเพื่อน ซึ่งสร้างความภาคภูมิใจให้กับเด็ก ทั้งนี้ ครู
จะพยายามเลือกสอนเมนูที่เด็กๆ สามารถนำไปทำกินในชีวิตประจำวันได้
จริง เช่น แกงส้ม ผัดไทย ผัดกะเพรา ไม่สอนเมนูไกลตัว เพราะต้องการ
ให้เด็กนำความรู้ที่เรียนไปใช้ดูแลตัวเอง ดูแลครอบครัวได้

นอกจากนี้ ครูนวนจันทร์ยังเสริมว่า การสอนคหกรรมให้ได้ผลนั้น
นอกจากจะต้องปรับเนื้อหาไปตามพื้นฐานความรู้ดั้งเดิมของเด็กแล้ว
ยังต้องปรับให้เข้ากับฐานะทางครอบครัวของนักเรียนด้วย เพราะการ
เรียนทำอาหารนั้นมีความจำเป็นค่าใช้จ่ายพอสมควร

“เริ่มแรกจะให้เด็กทุกคนทำแบบทดสอบก่อน เพื่อที่จะรู้ว่าเด็ก
แต่ละคนมีพื้นฐานความรู้แค่ไหน เช่น รู้จักอาหาร 5 หมู่หรือไม่ นอกจาก
นั้น ก็จะให้เด็กเขียนเรียงความเกี่ยวกับเรื่องทางบ้าน อธิบายว่าเด็กช่วย
งานอะไรบ้าง ทำงานบ้านเป็นไหม ข้อมูลตรงนี้ครูจะนำมาใช้ตัดแยก
เด็ก เพื่อจะได้วางแผนการสอนให้เหมาะสม ถ้าเด็กเก่งเนื้อหาแล้ว ก็
สามารถลงมือสอนปฏิบัติได้เลย และที่สำคัญในเรื่องความ จะให้เด็ก
เล่าเกี่ยวกับฐานะทางครอบครัวมาด้วย”

เด็กที่ส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีฐานะไม่ค่อยดีนัก ครู
นวนจันทร์จึงเลือกแก้ปัญหาด้วยการให้เด็กนำอาหารที่เป็นผลงาน
ในชั่วโมงเรียนออกจำหน่าย โดยเลือกเมนูที่ทำไม่ยากนัก ความ
ผิดพลาดจะได้ต่ำ รายได้จากการจำหน่ายอาหารนั้น ช่วยให้เด็กได้
ทุนคืน บวกกำไรนิดๆ หน่อยๆ พอเป็นกำลังใจให้เจ้าตัวน้อย

วิธีนี้นอกจากแก้ปัญหาการเงินแล้ว ครูนวนจันทร์ยังต้องการฝึก
ให้เด็กมีความรับผิดชอบด้วย แต่ก่อนครูจัดการให้หมด ทั้งจ่ายตลาด
เตรียมวัตถุดิบให้ เด็กๆ แค่เดินเข้าไปทำอาหารเท่านั้น แต่ปัจจุบันเด็ก
ต้องจ่ายตลาดเอง ทำบัญชีเอง เข้าครัวเอง และขายอาหารเอง ทำให้
เด็กเกิดความรับผิดชอบมากขึ้น

ครูนวนจันทร์ทั้งที่ย้ำว่า การสอนคหกรรมในอนาคต จะต้องมีการ
ปรับปรุงเนื้อหาให้ทันเด็ก ความรู้พื้นฐานทั่วๆ ไป อย่างอาหาร 5 หมู่
นั้น เด็กๆ สามารถสืบค้นจากแหล่งข้อมูลไหนก็ได้ แต่สิ่งที่ครูต้อง
เติมเต็มในสิ่งที่เด็กขาด คือ สอนในสิ่งที่เด็กสามารถนำไปต่อยอด
ใช้ในชีวิตประจำวันได้ด้วย ที่สำคัญครูยุคไซเบอร์ต้องรู้จักดึงเทคโนโลยี
ใหม่ๆ มาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อให้ชั่วโมงเรียนน่าสนใจยิ่งขึ้น
เพียงแต่ต้องรู้จักเลือกหยิบสื่อที่เหมาะสมมาใช้ ครูคนไหนทำได้ตามนี้
การสอนทำอาหารก็จะเป็นชั่วโมงเรียนที่มีแผนคลับเหนียวแน่นเหมือน
กับรายการทำอาหารต่างๆ ได้ไม่ยาก ๕



อจท. จัดแสดงสื่อการเรียนการสอนครบวงจร ในงาน EDUCA 2012



ในเดือน ต.ค. ที่ผ่านมามี อจท. ได้ร่วมออกบูธเพื่อจัดแสดงนวัตกรรมสื่อการเรียนการสอนครบวงจร ในงาน EDUCA 2012 โดย อจท. ได้นำเสนอสื่อการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ เพื่อเน้นพัฒนาผู้เรียนใน 3 ประเด็นหลัก คือ พัฒนาศักยภาพการคิด เพิ่มผลสัมฤทธิ์ O-NET และเตรียมความพร้อมผู้เรียนสู่ประชาคมอาเซียน

ทั้งนี้ สื่อการเรียนการสอนครบวงจรของ อจท. ประกอบด้วย หนังสือเรียน คู่มือครู แผนการสอน หนังสือเสริมความรู้เรื่องหลักสูตร และสื่อดิจิทัล ทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ซึ่งได้รับความสนใจจากผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนเป็นจำนวนมาก ๕



อจท. ร่วมกับโทรทัศน์ครู จัดสัมมนาอาเซียน

เมื่อเดือนกันยายนที่ผ่านมา อจท. ร่วมกับโทรทัศน์ครู และมหาวิทยาลัยบูรพา จัดงาน “สัมมนาเครือข่ายโทรทัศน์ครู ภูมิภาค (ภาคตะวันออก) สุ่อาเซียน” โดยมีคุณตะวัน เทวอักษร กรรมการผู้อำนวยการ ของ อจท. ร่วมเป็นหนึ่งในวิทยากรในการอภิปรายเรื่อง “ทิศทางและแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างมีประสิทธิภาพ” สำหรับวัตถุประสงค์ของการจัดงานดังกล่าวก็เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาและครูในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกให้ความสนใจเข้าร่วมงานเป็นจำนวนมาก ๕



เด็กไทยสร้างชื่อเสียงเวทีเคมีโอลิมปิก

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ส่งผู้แทนเข้าร่วมแข่งขันเคมีโอลิมปิก ระหว่างประเทศ ปี 2555 ณ กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. ประเทศสหรัฐอเมริกา ผลปรากฏว่าผู้แทนไทยสามารถสร้างชื่อให้กับประเทศ โดยคว้ารางวัล 1 เหรียญทอง 1 เหรียญเงิน 1 เหรียญทองแดง โดย เหรียญทองเป็นผลงานของ นายธรรต อยู่สุนทร จากโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย เหรียญเงิน ผลงานของ นายณัฐพล เจริญศิริวัฒน์ จากโรงเรียนเซนต์คาเบรียล และเหรียญทองแดง ผลงานของ นายจิรทีปต์ ปรีชญารธรรมกร จากโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ (ที่มา : สสวท.) ๕

Q&A

สงสัยใคร่รู้ ถามได้ตอบได้

ข้อสงสัยในแวดวงการศึกษาจะได้รับการไขให้กระจ่าง หากท่านใดมีคำถามที่ต้องการคำตอบ สามารถส่งคำถามเข้ามาได้ที่อีเมล sif@aksorn.com เรายินดีช่วยคลายความสงสัยให้กับทุกท่านค่ะ

Q

ถาม

ครูควรตั้งคำถามในห้องเรียนอย่างไร เพื่อให้นักเรียน “ทุกคน” มีส่วนร่วมในการตอบ?



A

ตอบ

นักเรียนส่วนใหญ่มักนั่งเฉยไม่ตอบคำถาม หรือมีแต่เด็กหน้าเดิมๆ ที่ยกมือตอบ ครูทุกคนจึงควรมีกกลยุทธ์ หรือมีเทคนิคในการตั้งคำถาม เพื่อให้แน่ใจว่าเด็กทุกคนจะมีส่วนร่วมในห้องเรียน โดยหนึ่งในวิธีที่ดีที่สุดในการตั้งคำถามคือ “ตั้งคำถามให้ง่ายที่สุด แต่เกิดประสิทธิผลสูงสุด” ด้วยการใช้ “**ทฤษฎีการรอ 3 วินาที**” ของ Mary Budd Rowe ผู้ซึ่งทำการศึกษาวิจัยเรื่องกลยุทธ์การตั้งคำถาม โดย Mary Budd Rowe แนะนำให้ครูตั้งคำถามให้ธรรมดาที่สุด แต่หลังจากที่ถาม ให้หยุดอย่างน้อย “3 วินาที” แล้วจึงเรียกชื่อนักเรียนที่ต้องการให้ตอบ ยกตัวอย่างเช่น “**ปรากฏการณ์น้ำขึ้นน้ำลงเกิดขึ้นได้อย่างไร (หยุด 3 วินาที) วุฒิชัย**” ซึ่งด้วยวิธีนี้ นักเรียนทุกคนจะรีบคิดหาคำตอบภายในเวลา 3 วินาทีที่ครูหยุดโดยอัตโนมัติ ถึงแม้ว่าครูจะไม่ได้เรียกชื่อก็คตาม แต่เชื่อได้ว่านักเรียนทุกคนได้คิดหาคำตอบไปแล้ว โดยครูอาจจะใส่เทคนิคต่างๆ ลงไปอีก เพื่อให้แน่ใจว่าเด็กทุกคนมีโอกาสนในการตอบคำถามเท่าๆ กัน อาทิ การสุ่มเรียกชื่อตอบ โดยกระจายคำถามให้เด็กนักเรียนทุกคนอย่างทั่วถึง เป็นต้น ๑

Q

ถาม

แล้วจะถามอย่างไรให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน โดยเฉพาะนักเรียนที่มักนั่งเฉย?



A

ตอบ

ครูควรคาดหวังให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในห้องเรียนเสมอ ซึ่งครูอาจสามารถทำได้โดยการบอกนักเรียนทุกคนอย่างชัดเจนว่าขอให้ทุกคนมีส่วนร่วม โดยคิดกิจกรรมที่ต้องให้นักเรียนหลายคนมีบทบาทหรือมีความรับผิดชอบที่แตกต่างกันออกไป เพื่อให้นักเรียนทุกคนมีโอกาสดู พูด หรือได้นำเสนอหน้าชั้นเรียน ซึ่งวิธีการ “สุ่มเรียกชื่อ” อาจเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยได้เป็นอย่างดี ตัวอย่างเช่น ครูอาจจะบอกให้เด็กที่มีชื่อขึ้นต้นด้วยพยัญชนะหรือคำที่ใกล้เคียงกับหัวข้อที่เรียนรู้ไปในวันนี้มากที่สุดให้ออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน ซึ่งสุดท้ายแล้ว แม้แต่เด็กที่เฉยที่สุดก็จะได้มีโอกาสในการมีส่วนร่วมและในกรณีที่มีนักเรียนจำนวนมากๆ การแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อยๆ กลุ่มเล็ก และสุ่มเรียกออกมาเป็นรายกลุ่ม ก็จะทำให้ทุกกลุ่มมีการเตรียมพร้อมเพื่อรับมือกับคำถามของครูได้เป็นอย่างดี ๑

ติดอาวุธออนไลน์

ให้ ‘ครูยุคใหม่’



เวลาที่ผ่านไปเพียงแค่ชั่วพริบตาเดียว แนวทางการศึกษาทั่วโลกต่างก้าวพ้นรูปแบบการเรียนการสอนที่ใช้ครูผู้สอนเป็นศูนย์กลาง มาเป็นการเรียนรู้ในแบบกระบวนทัศน์ใหม่ เรียกได้ว่าเป็นการจัดการศึกษายุคฐานแห่งเทคโนโลยี หรือ Technology Based Paradigm

ปัจจุบัน คุณครูจำเป็นที่จะต้องพัฒนาขีดความสามารถของตนเองให้ “เท่าทัน” กับโลกที่กำลังหมุนไปอย่างรวดเร็ว จากการเกิดขึ้นของเครือข่ายออนไลน์ ไม่ว่าจะเป็นฐานข้อมูลที่มีขนาดมหาศาลบนระบบอินเทอร์เน็ต การสื่อสารผ่านช่องทางสังคมออนไลน์อย่าง facebook YouTube จนเราต้องยอมรับว่าวันนี้สื่อเหล่านั้นก้าวเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อชีวิตประจำวันของเด็กเล็กๆ และผู้ใหญ่อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

คุณครูลักขณา เครือวัลย์ ครูนาฏศิลป์จากโรงเรียนอนุบาลชุมชนบางบ่อ (ศุภพิพัฒน์-รังสรรค์) ในจังหวัดสมุทรปราการ เป็นตัวอย่างหนึ่งที่สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (สสค.) เชิดชูวิธีการสอน โดยคุณครูได้นำสื่อประเภท

ไอซีทีเข้ามาใช้ในวิชานาฏศิลป์ และพบว่า เป็นข้อดีกับการสอนศาสตร์โบราณที่ต้องการการอ้างอิง รวมถึงต้องการภาพและเสียงมาเป็นส่วนประกอบในการสอน ช่วยให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น

“นาฏศิลป์ดนตรีอาจพิเศษกว่าการเรียนรู้อื่นเพราะมีความเป็นสากล ไม่ได้ยึดติดอยู่กับกระดาษเพียงแผ่นเดียว การเรียนจึงเริ่มจากการประยุกต์ใช้รูปแบบการฝึกสอนเทคนิค ท่วงทำนอง และการนำเสนอที่แตกต่างกัน ซึ่งทั้งเด็กและครูผู้สอน ต้องตื่นตัวตลอดเวลา ฉะนั้นครูต้องพยายามดึงตัวเองเข้าหาไอซีทีให้มากขึ้น เพราะเป็นอีกเครื่องมือที่ช่วยสนับสนุนการเรียนการสอนของลูกศิษย์ และใช้ในการพัฒนาศักยภาพครูเองด้วย” ครูลักขณาเล่า

เทคโนโลยียังมีส่วนทำให้การสื่อสารระหว่างบ้านและโรงเรียน เป็นไปอย่างสะดวกมากยิ่งขึ้น ห้องเรียนในบางโรงเรียนทั้งในกรุงเทพ และต่างจังหวัดเริ่มหันมาใช้ facebook เป็นช่องทางในการสื่อสารระหว่างครู และผู้ปกครอง อย่างเช่นที่โรงเรียนประจักษ์ศิลปาคมวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร มีกลุ่มผู้ปกครองของนักเรียนเริ่มสร้างห้องเรียนพ่อแม่ผ่านกลุ่มสนทนาบน facebook เพื่อเป็นการติดตามงาน ประสานข้อมูลระหว่างบ้านและโรงเรียน โดยเฉพาะในกลุ่มนักเรียนที่ยังเล็ก ที่การสื่อสารจากโรงเรียนยังไม่ทั่วถึง นอกจากนี้ facebook ยังเป็นอีกหนึ่งช่องทางเพื่อให้คุณครูอาจารย์ได้เข้ามาแจ้งข่าวประชาสัมพันธ์ของทางโรงเรียนให้ผู้ปกครองได้รับทราบด้วย

โรงเรียนในบ้านเราอีกหลายๆ แห่งที่ยังไม่สนับสนุนกิจกรรมบน facebook ก็เริ่มทดลองเปิดห้องเรียนออนไลน์ สำหรับเด็กๆ และผู้ปกครองบนเว็บไซต์ของโรงเรียนเอง เพื่อเป็นอีกหนึ่งช่องทางสื่อสาร ระหว่างบ้านกับโรงเรียน หรือเป็นอีกหนึ่งตัวช่วยสำหรับติดตามงานของนักเรียนลดปัญหาการสื่อสารที่ผิดพลาด รวมทั้งยังเป็นอีกหนึ่งช่องทางที่ทำให้ผู้ปกครองได้รับทราบกิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นในระหว่างการเรียนรู้การสอนแต่ละวัน เพื่อให้ผู้ปกครองสามารถนำกลับมาทบทวนลูกๆ ได้ด้วย

นอกจากสังคมออนไลน์แล้ว ยังมีเครื่องมือบนโลกอินเทอร์เน็ตที่ครูผู้สอนสมัยใหม่หยิบยกขึ้นมาบรรจุเอาไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอน จากข้อมูลของฝ่ายสื่อสารองค์กร โรงเรียนเพลินพัฒนา คุณครูวิมล คำบุญเรือง และคุณครูพัชรี เรืองสุทธิ ได้ออกแบบบูรณาการความรู้ของวิชาคอมพิวเตอร์ คณิตศาสตร์ สถิติเบื้องต้น และสังคมศาสตร์ ให้ออกมาเป็นหนึ่งหน่วยการเรียนรู้ เพื่อสอนนักเรียนในการเก็บสถิติ วิเคราะห์ข้อมูล ผ่านโปรแกรมออนไลน์ที่สามารถใช้ได้ฟรีอย่าง Google Docs

โดยเนื้อหาของหน่วยการเรียนรู้นี้ จะเป็นการทำโพลในหัวข้อที่เด็กๆ สนใจ อย่าง



เช่น จุดมุ่งหมายของการใช้ facebook ของบุคคลทั่วไป ความคิดเห็นต่อการใช้โทรศัพท์มือถือในกลุ่มเยาวชน หรือเรื่องในโรงเรียน เช่น การใช้สนามบาสเกตบอล เป็นต้น ซึ่งนักเรียนจะทำงานผ่านเอกสารบน Google Docs และคุณครูจะเป็นผู้เลือกและหยิบยกเครื่องมือบนโลกออนไลน์เหล่านี้มาสอน ซึ่งเป็นหน้าที่ของคุณครูที่ต้องตรวจสอบ และมองหาการเรียนรู้รูปแบบใหม่ๆ บนโลกอินเทอร์เน็ตอันกว้างไกล เพื่อนำมาทำเป็นโครงงานการสอน และวางรูปแบบการเรียนให้กับเด็กๆ ในห้องตามหลักสูตรของ

โรงเรียนเพลินพัฒนา

นี่เป็นเพียงตัวอย่างเล็กๆ ของสื่อ และความทันสมัยของสังคมออนไลน์ ที่เริ่มก้าวเข้ามามีบทบาทต่อการกำหนดรูปแบบการสอน และเป็นความท้าทายของแม่พิมพ์ของชาติในโลกดิจิทัลที่จะต้องก้าวให้ทัน และปรับตัวตาม เพื่อให้อนาคตของเด็กยุคใหม่ เติบโตได้อย่างสง่างามในโลกไร้พรมแดน ที่มีองค์ความรู้มากมาย และครูจะมีบทบาทสำคัญที่จะเป็นผู้สร้างสรรค์การจัดการเรียนการสอนให้เด็กๆ รู้จักใช้เทคโนโลยีให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ ๕

พื้นที่นี้มีรางวัล



สวัสดิ์ค่ะ คุณผู้อ่านทุกท่าน

พื้นที่นี้มีรางวัลฉบับนี้ เราเรียนเชิญคุณผู้อ่านร่วมกันเสนอไอเดียการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่จะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนากิจการใช้ ICT สามารถสืบค้นข้อมูล วิเคราะห์ และสังเคราะห์ เพื่อนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

ไอเดียของกานดา โดดเด่น โดนใจ เราจะนำมาเผยแพร่ใน School in focus ฉบับต่อไป พร้อมรับของรางวัลจากวารสาร School in focus ค่ะ

ส่งไอเดียของท่านมาได้ที่ sif@aksorn.com ค่ะ



วันนี้ อจก. มี facebook แล้วนะคะ ท่านสามารถเข้าไปกด Like เพื่ออัปเดตข่าวสารดีๆ จาก อจก. ได้ง่ายที่ www.facebook.com/AksornACT หรือพิมพ์ **อจก.บนมือถือ** กด **อจก.** ในช่อง search ของ facebook ค่ะ

The Flipped Classroom

เรียนแบบ “พลิกกลับ” ห้องเรียนยุคใหม่แห่งศตวรรษที่ 21

การเรียนแบบ “พลิกกลับ” หรือ Flipped Classroom คือ วิธีการเรียนแนวใหม่ สำหรับศตวรรษที่ 21 ที่จัดทำการสอนแบบเดิมๆ ไปโดยสิ้นเชิง และกำลังได้รับความนิยมมากขึ้นเรื่อยๆ ในโลกปัจจุบันที่ “การศึกษา” และ “เทคโนโลยี” แทบจะเป็นส่วนหนึ่งของกันและกัน





ครูหลายคนจึงเริ่มหันมาใช้เทคโนโลยีต่างๆ อาทิ Podcasts หรือ YouTube เพื่อสอนนักเรียนนอกห้องเรียน และสงวนเวลาในชั้นเรียนไว้สำหรับการรวมกลุ่มทำแบบฝึกหัดหรือการทำกิจกรรมร่วมกัน

Flipped Classroom คือ การเรียนแบบกลับหัวกลับหาง โดยเปลี่ยนรูปแบบวิธีการสอนจากแบบเดิมที่เริ่มจากครูเป็นผู้สอนในห้องเรียน นักเรียนกลับไปทำการบ้านส่งเปลี่ยนเป็นนักเรียนเป็นผู้ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองผ่าน “เทคโนโลยี” ที่ครูจัดหาให้ก่อนเข้าชั้นเรียน และมาทำ “กิจกรรม” โดยมีครูคอยให้คำแนะนำในชั้นเรียนแทน

ในต่างประเทศ วิธีการเรียนแบบ “พลิกกลับ” กำลังเป็นที่แพร่หลายในวงกว้างมากขึ้น โดยสิ่งที่เป็นหัวใจสำคัญของ Flipped Classroom นี้ก็คือ การใช้ “เทคโนโลยี” การเรียนการสอนที่ทันสมัย และการให้นักเรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ผ่าน “กิจกรรม” ซึ่งทั้งสองส่วนนี้จะกระตุ้นให้เกิด “สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้” อย่างเต็มที่

Flipped Classroom เริ่มมีการนำมาใช้ในการเรียนการสอนเป็นครั้งแรกในปี 2007 โดยครู 2 คนในรัฐโคโลราโด สหรัฐอเมริกา ชื่อ โจนาธาน เบิร์กแมน และ แอรอน แซมส์ ได้ถ่ายคลิปวิดีโอการสอนของตนเองเอาไว้สำหรับนักเรียนที่ขาดเรียน เมื่อคลิปบทเรียนของครูทั้งสองเริ่มแพร่ขยายออกไปในวงกว้าง ครูหลายคนจึงเริ่มหันมาใช้เทคโนโลยีต่างๆ อาทิ Podcasts หรือ YouTube เพื่อสอนนักเรียนนอกห้องเรียนและสงวนเวลาในชั้นเรียนไว้สำหรับการรวมกลุ่มทำแบบฝึกหัดหรือการทำกิจกรรมร่วมกัน

ปัจจัยที่ทำให้ Flipped Classroom เป็นที่นิยมมากขึ้นเรื่อยๆ คือ ผลลัพธ์ที่ออกมาดีกว่าการเรียนการสอนแบบเดิม โดยจาก

สถิติ ระบบการเรียนการสอนแบบเดิมทำให้มีเด็กนักเรียนทั่วอเมริกาออกจากไฮสคูลไปมากกว่าปีละ 1.3 ล้านคน และมีเพียง 69% ของนักเรียนเท่านั้นที่จบการศึกษาภายในระยะเวลาที่กำหนด

แต่ห้องเรียนพลิกกลับ กำลังจะ “กลับด้าน” ทำให้การศึกษาในอเมริกาเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น โรงเรียนหลายแห่งได้นำวิธีการเรียนแบบ Flipped Classroom ไปใช้อย่างเช่นที่โรงเรียน Clintondale High School ในเมืองดีทรอยต์ ซึ่งได้บริษัทซอฟต์แวร์เพื่อการศึกษาชื่อ TechSmith เข้ามาช่วยวางระบบให้ โดยครูจะผลิตคลิปวิดีโอบทเรียนสั้นๆ เพียงตอนละ 5-7 นาที สัปดาห์ละ 3 หัวข้อ แล้วโพสต์ลงในช่องทางต่างๆ เช่น เว็บไซต์ของโรงเรียน และ YouTube ซึ่ง

นักเรียนจะสามารถดูผ่านทางโทรศัพท์ หรือในห้องแล็บคอมพิวเตอร์ของโรงเรียนที่ขยายเวลาเปิดจนเย็น หรือดูจากที่บ้านก็ได้

เมื่อเข้าชั้นเรียน นักเรียนจะได้ใช้เวลาในห้องเรียนเพื่อแก้ปัญหาต่างๆ ด้วยกัน อาทิ โจทย์เลข เขียนบทความเกี่ยวกับสงคราม หรือคิดโครงงานวิทยาศาสตร์ ฯลฯ ซึ่งนักเรียนสามารถขอความช่วยเหลือจากครูได้แบบตัวต่อตัวเมื่อมีข้อสงสัย โดยเฉพาะเด็กที่ไม่มีความพร้อมด้านเทคโนโลยีมากนัก

หลังจากที่ใช้วิธีนี้ได้ประมาณ 18 เดือน พบว่าอัตราการเรียนของนักเรียนดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด และการทำผิดวินัยต่างๆ ก็ลดลง โดยนักเรียนในเกรด 9 ซึ่งเป็นชั้นแรกของโรงเรียนที่ได้เรียนรู้ผ่านห้องเรียนพลิกกลับ มีอัตราการสอบตกลดลงถึง 33% ภายในปีเดียว ส่งผลให้โรงเรียนแห่งนี้กลายเป็นต้นแบบแห่ง Flipped Classroom เลย์ทีเดียว

“การใช้ Flipped Classroom พลิกกลับวิธีการสอน ทำให้โรงเรียนสามารถช่วยเหลือนักเรียน ควบคู่ไปกับการใช้สื่อการสอนอย่างเหมาะสม กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์อย่างไม่มีขีดจำกัด ซึ่งผมเชื่อว่าการเปลี่ยนแปลงครั้งนี้เป็นสิ่งที่อเมริกาต้องการ” เกร็กกอรี่ กรีน ผู้อำนวยการโรงเรียน ให้สัมภาษณ์แก่สำนักข่าว CNN

นี่คือตัวอย่างของ “ห้องเรียนพลิกกลับ” หรือ Flipped Classroom ซึ่งเป็นการเรียนการสอนรูปแบบใหม่แห่งศตวรรษที่ 21 ที่บ้านเราไม่ควรมองข้าม 





พัฒนาสื่อการเรียนการสอน

เตรียมเด็กไทยสู่ศตวรรษที่ 21

ศตวรรษที่ 21 ถือเป็นช่วงเวลาที่ท้าทายความสามารถของมนุษยชาติ เพราะเป็นยุคที่โลกต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และข้อมูลข่าวสารทุกอย่างก็ไม่ได้จำกัดอยู่เพียงรอบตัวเราอีกต่อไป แค่เพียงคลิกที่ปลายนิ้ว เราก็สามารถก้าวข้ามพรมแดนไปได้ทุกซอกทุกมุมของโลก



ตัวอย่างจากหนังสือเรียนประวัติศาสตร์ ม.3 อจก.
และ ภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม ม.3 อจก.



เราในฐานะผู้ออกแบบและผลิตสื่อการเรียนการสอน ได้ทำหนังสือที่น่าตื่นเต้นเร้าใจมากขึ้น และทำคู่มือครู เพื่อให้ครูนำไปประยุกต์ใช้ เพื่อสร้างห้องเรียนให้น่าตื่นเต้น และสนุกสนานมากขึ้น

เมื่อไม่สามารถหลีกเลี่ยงกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ทางเดียวที่เราจะสามารถทำได้ คือ เตรียมรับมือกับการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะการเตรียมเด็กและเยาวชนให้พร้อมสำหรับการเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 ซึ่งจะต้องอาศัยความร่วมมือของหลายฝ่ายไม่ว่าจะเป็นพ่อแม่ ครู ภาครัฐ และภาคเอกชน โดยในส่วนของภาคเอกชน **คุณตะวัน เทวอักษร** กรรมการผู้อำนวยการ บริษัท อักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด ได้ให้มุมมองเกี่ยวกับการเตรียมเด็กไทยสู่ศตวรรษที่ 21 ในประเด็นดังต่อไปนี้

คุณลักษณะของเด็กไทยในศตวรรษที่ 21

คุณตะวันมองว่าเด็กไทยในศตวรรษนี้จะต้องมีคุณลักษณะที่สำคัญ 3 ประการ ประการแรก คือ มีทักษะที่หลากหลาย เช่น สามารถทำงานร่วมกับคนอื่น ๆ ได้อย่างรวดเร็ว รับผิดชอบงานได้ด้วยตนเอง และรู้จักพลิกแพลงกระบวนการแก้ไขปัญหาได้ ประการที่สอง คือ มองโลกใบนี้เป็นโลกใบเล็ก ๆ ไม่ได้จำกัดขอบเขตอยู่เฉพาะประเทศไทย เพื่อมองหาโอกาสใหม่ๆ ที่มีอยู่อย่างมากมาย และประการสุดท้าย คือ เด็กไทยยุคใหม่ต้องมีทักษะด้านภาษา เพราะหากพูดหรือใช้แต่ภาษาไทยก็เหมือนกับมี ‘กะลา’ มาครอบเอาไว้

การศึกษาในศตวรรษที่ 21 ควรเป็นอย่างไร

คุณตะวันกล่าวว่ารูปแบบการสอนที่ครูเน้นการใส่ความรู้เข้าไปในสมองของเด็กไม่ได้ทำให้เด็กเกิดทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 สิ่งที่ได้เป็นเพียงความรู้พื้นฐานเท่านั้น ดังนั้น ครูจะต้องปรับแนวทางการเรียนการสอน (pedagogy) โดยครูจะต้องทำให้เด็กรักที่จะเรียนรู้ตลอดชีวิต และมีเป้าหมายในการสอนที่จะทำให้เด็กมีทักษะชีวิต ทักษะการคิด และทักษะด้านไอที

“เราต้องทำให้เด็กมีทักษะชีวิตที่สลับซับซ้อนมากขึ้น มีทักษะการคิดวิเคราะห์เรื่องต่างๆ ในเชิงสร้างสรรค์ มีทักษะการประมวลข้อมูล ทักษะด้านไอที ซึ่งไอทีในที่นี้ไม่ได้หมายถึงใช้คอมพิวเตอร์เป็นหรือใช้อินเทอร์เน็ต แต่หมายถึงการที่เด็กรู้ว่า เมื่อเขาอยากรู้อะไรเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เขาจะไปตามหาข้อมูล (data) เหล่านั้นได้ที่ไหน และเมื่อได้ข้อมูลมาเด็กต้องวิเคราะห์ได้ว่าข้อมูลเหล่านั้นมีความน่าเชื่อถือเพียงใด และสามารถแปลงข้อมูลเป็นความรู้ (knowledge) ได้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ต้องเกิดจากการฝึกฝน ครูจะต้องให้เด็กได้มีโอกาสทดลองด้วยตนเอง”

บทบาทของ อจท. กับการศึกษาในศตวรรษที่ 21

“สิ่งสำคัญที่ต้องทำในขณะนี้ คือ การยกระดับนักเรียนระดับครู ส่วนเราในฐานะผู้ออกแบบและผลิตสื่อการเรียนการสอนก็ได้ทำหนังสือที่น่าตื่นเต้นเร้าใจมากขึ้น นอกจากนี้ เรายังทำคู่มือครู เพื่อให้ครูเอาไปประยุกต์ใช้ ทำให้ห้องเรียนน่าตื่นเต้น สนุกสนานมากขึ้น จากเดิมที่ห้องเรียนเป็นลักษณะครูยืนสอนให้เด็กฟังอย่างเดียว”

สำหรับเป้าหมายในอนาคต คุณตะวันกล่าวว่าย่าว่า อจท. มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ไม่ว่าจะเป็นหนังสือเรียน คู่มือครู รวมไปถึงสื่อดิจิทัล ให้มีความน่าสนใจมากขึ้น เพื่อรองรับความต้องการของครูในการสร้างห้องเรียนที่สนุกสนาน

เพราะการพัฒนาเด็กไทย ถือเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของทุกภาคส่วนในวงการศึกษา ซึ่ง อจท. จะขอทำหน้าที่ของผู้ออกแบบ พัฒนา และผลิตสื่อการเรียนการสอนที่ดีที่สุด โดยมีเป้าหมายเพื่อการสร้างห้องเรียนที่สนุกสนาน ซึ่งนับเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะเตรียมเด็กให้พร้อมสู่ศตวรรษที่ 21

การใช้สื่อการสอนแบบผสมผสาน

หนังสือเรียนกับแท็บเล็ต สร้างนิสัยแห่งการเรียนรู้



จากการที่รัฐบาลมีนโยบายมอบแท็บเล็ตให้แก่โรงเรียนเพื่อใช้ในการเรียนการสอนระดับประถมศึกษา หรือโครงการ One Tablet PC per Child (OTPC) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคุณภาพของเด็กรับรู้เรียนรู้ ให้มีความรู้ทางวิชาการ และทักษะที่สามารถศึกษาหาความรู้ และต่อยอดองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง รวมทั้งสามารถปรับตัวในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วได้ อย่างไรก็ตาม นโยบายดังกล่าวก็ทำให้เกิดคำถามจากหลายฝ่ายในสังคมว่าการนำแท็บเล็ตมาใช้ จะทำให้เกิดผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของครูในปัจจุบันอย่างไร และในอนาคตแท็บเล็ตจะเข้ามาแทนที่หนังสือหรือไม่ ซึ่งผู้ที่ตอบคำถามได้ดีที่สุดก็น่าจะเป็นครูผู้สอนที่ถือเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง

คุณครูวาสนา สมวรรณ ครูประจำชั้น ป.4/4 โรงเรียนราชวินิต ซึ่งเป็น 1 ใน 4 ของโรงเรียนนำร่องโครงการ โดยเป็นตัวแทนในส่วนกรุงเทพมหานคร มองว่าการนำแท็บเล็ตเข้ามาใช้ในโรงเรียนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตั้งแต่ระดับผู้บริหารที่จะต้องทำการคัดเลือกห้องเรียนที่จะใช้แท็บเล็ตซึ่งมีจำนวนเครื่องจำกัด รวมไปถึงวางแผนการจัดการเรียนการสอนร่วมกับครูผู้สอน ขณะที่ครูผู้สอนเองก็ต้องเปิดรับและเรียนรู้การใช้แท็บเล็ต ซึ่งไม่เพียงแต่ต้องใช้ให้เป็นเท่านั้นแต่ต้องใช้ให้เกิดประสิทธิผลอย่างสูงสุดสำหรับนักเรียน

คุณครูจะเน้นการใช้หนังสือเรียนเป็นหลัก ส่วนแท็บเล็ต
จะใช้เป็นส่วนเสริมในการหาความรู้เพิ่มเติมในเนื้อหาที่
เกี่ยวข้องกับการเรียน



การจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อผสม

คุณครูว่าสื่อนำมาสู่การจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนที่ต้องใช้ทั้งแท็บเล็ตและหนังสือเรียนว่าจะเน้นการใช้หนังสือเรียนเป็นหลัก ส่วนแท็บเล็ตจะใช้เป็นส่วนเสริมในการหาความรู้เพิ่มเติมในเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการเรียน

“ครูจะต้องศึกษาเนื้อหาในหนังสือทั้งหมดอย่างละเอียด แล้วมาเทียบว่าตรงกับเนื้อหาในแท็บเล็ตส่วนไหนบ้าง หลักๆ ครูจะสอนตามหนังสือไปก่อน เพราะเนื้อหาในหนังสือเรียนจะครบถ้วนมากกว่า หลังจากที่ได้ศึกษาในหนังสือจบไปแล้ว ถ้านักเรียนคนไหนทำแบบฝึกหัดเสร็จก่อน ครูก็จะให้รางวัลโดยให้เด็กมารับแท็บเล็ตจากครูไปใช้ก่อน โดยครูจะเป็นคนกำหนดเนื้อหาที่เด็กต้องเข้าไปค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม แต่บางครั้งครูก็ไม่ได้กำหนดเนื้อหา ก็จะให้อิสระเด็กในการค้นคว้าในสิ่งที่เค้าสนใจและสัมพันธ์กับสิ่งที่เราสอน”

ข้อดีของการใช้แท็บเล็ตในห้องเรียน

สำหรับข้อดีของแท็บเล็ตที่คุณครูว่าสนามองว่า แท็บเล็ตเป็นสื่อที่สามารถดึงดูดความสนใจของเด็กในการเรียนได้ดี เนื่องจากมีลักษณะเฉพาะหลายอย่างที่หนังสือไม่มี

“เนื้อหาในแท็บเล็ตจะมีสีสันสวยงาม เป็นมัลติมีเดีย เป็นสื่อแบบอินเทอร์แอคทีฟ (Interactive) ทำให้เด็กอยากค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง สร้างนิสัยใฝ่รู้ ซึ่งถือเป็นพื้นฐานสำคัญของการศึกษา และการที่แท็บเล็ตทำให้

เด็กเข้าถึงข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว ทำให้เด็กมีเวลาที่จะแลกเปลี่ยนความรู้กัน ห้องเรียนก็ไม่น่าเบื่อ”

นอกจากนี้ คุณครูว่าสนายังตั้งข้อสังเกตว่าเมื่อนำแท็บเล็ตมาใช้ในห้องเรียน นักเรียนที่มีสมาธิสั้นจะตั้งใจเรียนและสนุกกับการเรียนมากกว่าการสอนโดยใช้หนังสือเรียนแต่เพียงอย่างเดียว

“เด็กสมาธิสั้นจะตื่นตัวในการเรียนรู้มากขึ้น จะมีความตั้งใจในการเรียนมากขึ้น และสามารถจะสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากแท็บเล็ตได้ด้วยตัวเอง นี่เป็นส่วนดีของแท็บเล็ตที่มาช่วยให้เด็กเหล่านี้กระตือรือร้นที่จะทำงานให้เสร็จในเวลาที่คุณกำหนด จากเดิมที่เขาจะเรื่อยเฉื่อย”

ปัญหาที่พบจากการใช้แท็บเล็ตในห้องเรียน

ถึงแม้ว่าแท็บเล็ตจะมีข้อดีในแง่ของการดึงดูดความสนใจของนักเรียน แต่ขณะเดียวกันตลอด 2 ปีที่ได้มีการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แท็บเล็ต คุณครูว่าสناก็พบว่ามีข้อจำกัดหลายประการทั้งในเรื่องของการใช้งานและเนื้อหาความรู้ในแท็บเล็ต

“ปัญหาอยู่ที่ตัวแท็บเล็ตเอง อย่างแรกคือ โปรแกรมในแท็บเล็ตมีปัญหา ทำให้เข้าถึงข้อมูลไม่ได้ เปิดไม่ได้ อย่างที่สองคือเรื่องแบตเตอรี่ ถ้าครูไม่ดูแลชาร์จแบตเตอรี่ให้เต็ม แบตเตอรี่ก็จะอ่อน เด็กก็จะใช้งานไม่ได้ และอย่างที่สองคือ เวลาที่เด็กใช้งาน

แท็บเล็ตพร้อมกันหลายๆ เครื่อง ระบบอินเทอร์เน็ตก็จะล่ม ส่วนเรื่องเนื้อหาสาระในแท็บเล็ตในตอนนี้ยังไม่ครอบคลุม แล้วตัวหนังสือในแท็บเล็ตที่เล็กเกินไป ถ้าเพ่งมองเป็นเวลานานก็จะทำให้ปวดตา ครูก็จะพยายามไม่让孩子ใช้แท็บเล็ตติดต่อกันเกิน 1 ชั่วโมง”

แนวโน้มของการจัดการเรียนการสอนในอนาคต

สำหรับแนวโน้มในอนาคต คุณครูว่าสนามองว่าเป็นเรื่องดีที่จะใช้แท็บเล็ตเป็นสื่อการเรียนการสอนต่อไป เพราะครูผู้สอนก็เล็งเห็นถึงประโยชน์ที่จะเกิดกับเด็กในหลายด้าน แต่ก็ยังคงต้องใช้ร่วมกับหนังสือ

“ในชีวิตจริงจะให้เด็กนั่งดูแท็บเล็ตตลอดทั้งวันคงไม่ได้ จึงเป็นไปได้ที่จะใช้แท็บเล็ตแทนหนังสือเรียน ในฐานะของครูผู้สอนที่เป็นผู้ปฏิบัติและคลุกคลีกับปัญหาการสอนในเชิงลึก คิดว่าอย่างไรหนังสือก็ต้องเป็นพระเอก ส่วนแท็บเล็ตก็เป็นสื่อเสริมการเรียนชนิดหนึ่งเท่านั้น”

เมื่อแหล่งความรู้ของเด็กๆ ไม่ได้ถูกจำกัดอยู่แค่ในห้องเรียน การใช้สื่อการสอนแบบผสมผสานโดยมีหนังสือเป็นสื่อหลัก และแท็บเล็ตเป็นสื่อเสริม จึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการสร้างนิสัยใฝ่รู้ให้กับเด็ก ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการเรียนรู้ตลอดชีวิต ๑



ศูนย์อนุรักษ์ป่าชายเลนคลองโคก
ต.คลองโคก อ.เมือง จ.สมุทรสงคราม
ติดต่อ ไพบูลย์ รัตนพงศ์ธระ (ผู้ใหญ่ซ่งค์)
โทร. 0 3473 1188, 0 3473 1198
www.phuyaichonghomestay.9nha.com

ปลูกหัวใจรักธรรมชาติ

ที่ศูนย์อนุรักษ์ป่าชายเลนคลองโคก

ห้องเรียนธรรมชาติที่ชื่อว่า ป่าชายเลน ถือเป็นแหล่งเรียนรู้สุดสนุกสำหรับนักท่องเที่ยว หัวใจสีเขียว ไม่ว่ารุ่นเล็ก รุ่นใหญ่ ก็อยากจะเข้ามาสัมผัส ทำความเข้าใจกับธรรมชาติอย่างใกล้ชิด ซึ่งป่าชายเลนคลองโคก แหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ใน ต.คลองโคก อ.เมือง จ.สมุทรสงคราม ได้เปิดโอกาสให้ทุกคนเข้ามาสัมผัสกับวิถีชีวิตชุมชนริมป่าชายเลน ผ่านกิจกรรมอันหลากหลาย แบบเต็มอิ่มทั้งสาระความรู้และความเพลิดเพลินตลอดทั้งทริป

ด้วยความร่วมแรงร่วมใจของชาวชุมชนคลองโคก โดยผู้นำวิสัยทัศน์ไกลอย่าง คุณ ไพบูลย์ รัตนพงศ์ธระ หรือ ผู้ใหญ่ซ่งค์ ที่มีความคิดปลูกป่าชายเลนขึ้นในปี 2534 เพื่อฟื้นฟูสภาพป่าซึ่งเคยถูกทำลายให้กลับมาอุดมสมบูรณ์อีกครั้ง ประกอบกับภายหลังมีหน่วยงานรัฐเริ่มเห็นความสำคัญ โดยเฉพาะพระมหากษัตริย์คุณจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่เสด็จพระราชดำเนินมาปลูกป่าชายเลน ณ ที่แห่งนี้ ด้วยพระองค์เองอยู่หลายครั้ง จนปัจจุบันพื้นที่ป่าชายเลนของบ้านคลองโคกได้กลับมามีชีวิตใหม่ พร้อมเป็นแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติที่รอต้อนรับนักท่องเที่ยวอย่างเต็มหัวใจ

ภายหลังการรวมตัวกันของกลุ่มชาวบ้าน เพื่อมาทำอาชีพตามความถนัด อย่างกลุ่มกระเตง (บ้านพักกลางทะเลที่เฝ้าฟาร์มหอย) กลุ่มชาวเรือ กลุ่มทำอาหาร และสารพันกิจกรรมจากความสามัคคี ช่วยพัฒนาจนที่นี่กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ สามารถสร้างรายได้เสริมให้กับชุมชน พร้อมส่งเสริมการท่องเที่ยวรายคาบยอมเอาใจผู้คนยุคนี้นี้

ใครเบื่อความจำเจของการท่องเที่ยวรูปแบบเดิมๆ ลองมาสัมผัสโฮมสเตย์กลางทะเล ชมวิถีชีวิตการทำประมงพื้นบ้าน นั่งเรือปลูกป่า ตกปลา ให้อาหารลิง ชิมอาหารอร่อย และหลากหลายกิจกรรมสุดสนุก เรียกว่า

จะมาเข้า-เย็นกลับ หรือแบบค้างคืน มากับครอบครัว คู่รัก เพื่อนฝูง หรือจะยกมาทั้งองค์กร ชาวบ้านชุมชนคลองโคกก็พร้อมดูแลตลอดทริป การันตีด้วยรางวัลชุมชนดีเด่นด้านการท่องเที่ยว ในโครงการประกวดรางวัลอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย ปี 2550 โดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

การท่องเที่ยวแนวใหม่นี้จึงไม่ได้มีแค่ความรู้และความสนุก แต่ยังเป็นการปลูกหัวใจรักธรรมชาติให้กับนักท่องเที่ยว เพื่อไม่ให้วันหยุดพักผ่อนต้องเสียไปโดยเปล่าประโยชน์ ทว่าทุกคนไม่ว่าเด็กหรือผู้ใหญ่ ต่างได้ลงมืออนุรักษ์ธรรมชาติเป็นของขวัญให้กับลูกหลานต่อไปด้วย 🌿



ขอเชิญคุณครูทุกกลุ่มสาระฯ
ร่วมประกวดสื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้

ชิงถ้วยพระราชทาน

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

และรางวัลรวมมูลค่ากว่า **100,000** บาท

ในหัวข้อ “อาเซียนศึกษา”



ร่วมส่งผลงานเข้าประกวดได้ตั้งแต่วันนี้ - 30 พฤศจิกายน 2555

ดาวน์โหลดใบสมัครที่เว็บไซต์ไทยกู๊ดวิวดอทคอม (<http://www.thaigoodview.com>) หรือเว็บไซต์บริษัท อักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด (<http://www.aksorn.com>)



อทท. ขอเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยคุณครู
สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่สนุกสนาน
สร้างเด็กๆ ให้เก่งเรียนรู้ เก่งใช้ชีวิต เก่งคิด เก่งแก้ปัญหา
พร้อมก้าวสู่โลกแห่งศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมั่นใจ

